

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšera v právní věci žalobkyně: **O. J.**, zastoupená Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2012, čj. OAM-373/ZA-ZA06-K01-2011, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 7. 2012, čj. 49 Az 17/2012 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému advokátovi žalobkyně Mgr. Pavlu Čížinskému **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 13. 3. 2012, čj. OAM-373/ZA-ZA06-K01-2011, žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 16. 7. 2012, čj. 49 Az 17/2012 – 38, zamítl.

3. Podle krajského soudu žalovaný nepochybil, pokud posoudil žádost žalobkyně podle § 12 až § 14b zákona o azylu, ačkoliv nakonec uzavřel, že ekonomické potíže žalobkyně v zemi původu nelze považovat za azylově relevantní. Žalovaný nemohl rozhodnout o žádosti ve lhůtě 30 dnů, protože žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu až těsně před porodem a v této lhůtě nebylo možné ověřit rozhodné skutečnosti a tvrzení žalobkyně.

4. Žalovaný správně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je třeba žádat o mezinárodní ochranu bezprostředně po vstupu na území České republiky (např. rozsudek ze dne 9. 2. 2006, čj. 2 Azs 137/2005 – 51, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Krajský soud poukázal na to, že před podáním žádosti žalobkyně pobývala v České republice více než čtyři roky nelegálně a o mezinárodní ochranu požádala teprve ve vysokém stupni těhotenství, kdy zjistila, že by zde nemohla legálně porodit a zajistit dítěti doklady.

5. Krajský soud nesouhlasil s námitkou, že se žalovaný nezabýval dopadem na rodinný život žalobkyně. Žalovaný správně uzavřel, že rodinné vazby cizince v České republice nejsou automaticky důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

III.

6. Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

7. Žalovaný postupoval podle stěžovatelky nesprávně, pokud tvrdil, že stěžovatelka neuvedla žádné relevantní skutečnosti pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu, ale zároveň nerozhodl podle § 16 odst. 1 písm. f) téhož zákona. Provedl-li žalovaný meritorní řízení podle § 12 až § 14b zákona o azylu, nemůže být pravdou, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti svědčící o pronásledování nebo vážné újmě. Rozhodnutí žalovaného bylo rozporné, a proto nepřezkoumatelné.

8. Podle krajského soudu bylo pochopitelné, že žalovaný nemohl rozhodnout ve lhůtě 30 dní podle § 16 zákona o azylu, pokud potřeboval ověřit tvrzení stěžovatelky. Stěžovatelka však považovala lhůtu 30 dní za dostatečnou ke kontaktování jedné osoby (otce dítěte stěžovatelky, který má v České republice povolen trvalý pobyt). Vše podstatné stěžovatelka uvedla již v žádosti ze dne 16. 12. 2011 a v pohovoru dne 21. 12. 2011. Naopak v rámci pohovoru dne 7. 3. 2012 již nebyly doplněny žádné podstatné informace.

9. Stěžovatelka nesouhlasila s tvrzením, že rodinné vazby nejsou skutečností, která by mohla odůvodnit udělení mezinárodní ochrany. Takový závěr by byl v rozporu s mezinárodními závazky a s jazykovým výkladem § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný se měl podrobněji zabývat tím, zda stěžovatelka může spolu se svou dcerou vést rodinný život na Ukrajině a zda lze po otci dcery stěžovatelky spravedlivě požadovat, aby se přestěhoval na Ukrajinu. Tento nedostatek krajský soud přešel a nesprávně považoval odůvodnění žalovaného za dostatečné.

10. Podle stěžovatelky bylo nepravdivé tvrzení žalovaného, že není povinna opustit území České republiky okamžitě po ukončení řízení o mezinárodní ochraně a že není vedena v evidenci nežádoucích osob. Rozhodnutím čj. MV-5575-2/oam-2012m, které nabylo právní moci dne 31. 1. 2012, žalovaný uložil stěžovatelce správní vyhoštění spojené se zákazem vstupu na dobu 2 let. Podle tohoto rozhodnutí je stěžovatelka povinna vycestovat do 30 dnů po skončení řízení o mezinárodní ochraně. Stěžovatelka byla také zařazena do evidence nežádoucích osob. Po skončení doby zákazu vstupu by stěžovatelka mohla sice požádat o krátkodobé vízum, to ale nepostačuje pro účinnou realizaci rodinného života. Tuto námitku krajský soud nevyřadil.

11. Krajský soud se dopustil „jiné vady řízení před soudem“ ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud nepoučil stěžovatelku o tom, že kasační stížnost musí splňovat podmínky podle § 104a s. ř. s. V poučení krajský soud uvedl, že kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nevyjmenoval však ostatní podmínky pro podání řádné kasační stížnosti. Toto pochybení krajského soudu mohlo mít za následek, že by kasační stížnost výslovně nezmiňovala, že přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a byla by tak odmítnuta pro nepřijatelnost. Stěžovatelka spatřovala přesah vlastních zájmů v tom, že Nejvyšší správní soud dosud neřešil, zda je postup podle § 16 zákona o azylu možností nebo povinností žalovaného a zda je krajský soud povinen v poučení odkázat na § 104a s. ř. s.

IV.

12. Žalovaný odkázal ve vyjádření ke kasační stížnosti na správní spis a napadené rozhodnutí.

V.

13. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

14. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky, ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje na námitky stěžovatelky dostatečnou odpověď.

15. Nejvyšší správní soud se podrobně vyjádřil k podmínkám, které je třeba kumulativně splnit pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71, či ze dne 28. 5. 2009, čj. 5 Azs 36/2008 – 119) i doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona (viz např. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008 – 62). S ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal při posouzení těchto podmínek žalovaným ani krajským soudem zásadní pochybení, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

16. Stěžovatelka nemohla být na svých právech zkrácena ani tím, že žalovaný provedl plný věcný přezkum žádosti, namísto zkráceného řízení. Dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky by mohla mít pouze opačná situace, kdy by žalovaný rozhodl ve zkráceném řízení, ačkoliv zde byly důvody pro plný věcný přezkum žádosti.

17. Zdejší soud se již vyjádřil také k výjimečným okolnostem, za nichž by bylo možné shledat, že již pouhé vycestování cizince z území by mohlo porušit jeho právo na ochranu rodinného života, a porušit tak § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“, viz např. rozsudky čj. 5 Azs 46/2008 – 71, či ze dne 8. 6. 2011, čj. 2 Azs 8/2011 – 55). Článek 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně země jejich společného pobytu a umožnit jim přenést si jejich rodinný život na území daného státu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (viz např. rozsudek ze dne 6. 2. 2001, *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, čj. 9 Azs 7/2011 – 67, a ze dne 31. 8. 2012, čj. 8 Azs 22/2012 – 31). Tyto výjimečné okolnosti nebyly v případě stěžovatelky dány.

18. Soud neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. Tvrzení stěžovatelky, že se krajský soud nevypořádal s námitkou, že stěžovatelce bylo uloženo správní vyhoštění, nemá oporu v napadeném rozsudku. Krajský soud uvedl, že pro posouzení žádosti stěžovatelky je uložení správního vyhoštění nerozhodné. S ohledem na konkrétní skutkové okolnosti posuzované věci Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění krajského soudu za dostatečné.

19. Námitka, že se krajský soud dopustil „jiné vady řízení před soudem“ ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud nepoučil stěžovatelku o tom, že kasační stížnost musí splňovat podmínky

podle § 104a s. ř. s., je zcela účelová a pouze hypotetická. Z kasační stížnosti i již ze samotné námitky vyplývá, že stěžovatelka si byla nepochybně vědoma povinnosti splnit podmínky § 104a s. ř. s.

20. Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že potřeba další legalizace pobytu cizince není zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudky ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004 – 69, ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004 – 44, č. 397/2004 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 47/2004 – 60). Je možné připomenout také rozsudek ze dne 11. 11. 2005, čj. 5 Azs 114/2005 – 51, v němž zdejší soud zdůraznil, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu, které jsou upraveny v zákoně o pobytu cizinců. Tento závěr lze bezpochyby vztáhnout na celé řízení o mezinárodní ochraně. Stěžovatelka přicestovala do České republiky již v roce 2007 na turistické vízum, poté zde pobývala nelegálně a žádost o mezinárodní ochranu podala až dne 16. 12. 2011 ve vysokém stupni těhotenství (stěžovatelka porodila dceru dne 4. 1. 2012). Lze proto souhlasit s žalovaným, že stěžovatelka byla s největší pravděpodobností vedena snahou získat účast na veřejném zdravotním pojištění a bezplatnou zdravotní péči v souvislosti s porodem. Lze proto dodat, že pozdní podání žádosti o mezinárodní ochranu poté, kdy cizinec pobýval na území České republiky delší dobu nelegálně, svědčí o účelovosti této žádosti a výrazně snižuje věrohodnost dotčeného žadatele (viz rozsudky ze dne 10. 2. 2006, čj. 4 Azs 129/2005 – 54, či ze dne 15. 8. 2008, čj. 5 Azs 24/2008 – 48, č. 1724/2008 Sb. NSS).

21. Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

22. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

23. Stěžovatelce byl usnesením krajského soudu ze dne 23. 4. 2012, čj. 49 Az 17/2012 – 14, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Pavel Čížinský. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 2400 Kč. Zástupce není plátcem DPH. Částka v celkové výši 2400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. ledna 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu